

HAJDÚ-BIHARI

XLII. ÉVFOLYAM
65. SZÁM

ÁRA: 1,80 FORINT

1985. III. 19.
KEDD

NAPILÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRTI HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Az MSZMP Központi Bizottságának és Központi Ellenőrző Bizottságának együttes ülése

A Magyar Szocialista Munkáspárti Központi Bizottsága és Központi Ellenőrző Bizottsága március 19-én együttes ülést tart.

A testületek áttekintik a XIII. kongresszus előkészítéssel összefüggő kérdéseket. (MTI)

Maróthy László fogadta a szocialista országok mérnök szervezeteinek vezetőit

Maróthy László, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese hétfőn a Parlamentben fogadta a szocialista országok mérnökszervezeteinek vezetőit, akik a

FENTO (Szocialista Országok Műszaki-Tudományos Szervezetei Szövetsége) végrehajtó bizottságának tanácskozására érkeztek hazánkba. A szíves légkörű találkozón részt vett Tóth János, az MTESZ főtájtára. (MTI)

A Duna-bizottság ülészaka

Hetven plenaris üléssel, Vlagyimir Bazovszkijnak, a Szovjetunió budapesti nagyköveteinek, a bizottság elnökének zarszávával véget ért a Duna Bizottság 43. ülészaka. A március 12. és 18. között tartott tanácskozáson részt vett a hét tagország küldöttsége, ott voltak a KGST-titkárság, az ENSZ Európai Gazdasági Bizottság képviselői, valamint megfigyelőként az NSZK közlekedési miniszteriumának szakértői.

Az egyhetes ülészakon munkabizottságokkal tárgyalták meg a korábbi szakértői értekezletek előterjesztéseit, ajánlásait, olyan hajózási, vízellátási, hidrometeorológiai és statisztikai kérdéseket, amelyek segítséget nyújtanak a dunai hajózás további javításához, a környezetvédelemhez, a vízi közlekedés, fuvarozás biztonságához. Egyebek között jóváhagyták a gyakorlati hajósok segédeszközül szolgáló, a képzésben, az oktatásban is jól használható dunai kézikönyv újabb fejezeteinek szövegét az újrakiadásához. Elfogadták az ugyancsak kiadásra kerülő Hidak Albuma részletes forgatókönyvét, az album a hajózás biztonságát szolgálja majd azzal, hogy részletesen tartalmazza valamennyi Duna-híd adatait, leírását, rajzait jóváhagyták a dunai hajózás számára a mindenkor adásra-vételre késszen tartandó közös rádiófrekvenciát, amelynek segítségével szükség-vagy veszélyhelyzet esetén a hajók egymással, illetve a parti állomásokkal azonnal rövidhullámú összeköttetést teremthetnek.

Az ülészakon információkat hallgattak meg a dunai hajóút fenntartási munkálatairól, a kisvízi gázlókról, a rövid- és hosszú távú vízellátás-előrejelzés alkalmazásáról. Elfogadták Djordje Lovoszevicnek, a bizottság új igazgatójának a beszámolóját a végzet munkáról, s elismeréssel állapították meg, hogy a tavaly júliusban funkcióba lépett titkárság hiánytalanul végrehajtotta a bizottság munkatervében előírt feladatokat. Megállapították azt is, hogy a bizonyított és feszült nemzetközi helyzetben a Duna Bizottság tagországi erőfeszítéseket tesznek a béke megőrzése és a gazdasági kapcsolatok erősítése érdekében.

Az ülészakon információkat hallgattak meg a dunai hajóút fenntartási munkálatairól, a kisvízi gázlókról, a rövid- és hosszú távú vízellátás-előrejelzés alkalmazásáról. Elfogadták Djordje Lovoszevicnek, a bizottság új igazgatójának a beszámolóját a végzet munkáról, s elismeréssel állapították meg, hogy a tavaly júliusban funkcióba lépett titkárság hiánytalanul végrehajtotta a bizottság munkatervében előírt feladatokat. Megállapították azt is, hogy a bizonyított és feszült nemzetközi helyzetben a Duna Bizottság tagországi erőfeszítéseket tesznek a béke megőrzése és a gazdasági kapcsolatok erősítése érdekében.

Az ülészakon információkat hallgattak meg a dunai hajóút fenntartási munkálatairól, a kisvízi gázlókról, a rövid- és hosszú távú vízellátás-előrejelzés alkalmazásáról. Elfogadták Djordje Lovoszevicnek, a bizottság új igazgatójának a beszámolóját a végzet munkáról, s elismeréssel állapították meg, hogy a tavaly júliusban funkcióba lépett titkárság hiánytalanul végrehajtotta a bizottság munkatervében előírt feladatokat. Megállapították azt is, hogy a bizonyított és feszült nemzetközi helyzetben a Duna Bizottság tagországi erőfeszítéseket tesznek a béke megőrzése és a gazdasági kapcsolatok erősítése érdekében.

KNEB-vizsgálat a Közművelődési Törvény végrehajtásáról

A Központi Népi Ellenőrzési Bizottság a közművelődési törvény végrehajtását vizsgálta a közelmúltban. Az utóellenőrzést Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Szolnok, Vas, Veszprém és Zala megyében 104 tanácsi szakigazgatási szervnél, valamint 287 művelődési otthonban és közművelődési könyvtárban végezték.

Egyebek között megállapították: az 1979-ben végzett alapvizsgálat óta a tanácsok közművelődési irányító tevékenysége fejlődött. A helyi tanácsok mellett tevékenykedő művelődési állandó bizottságok koordináló és véleményező szerepe nőtt, de hatásuk csak a városokban és a nagyközségekben érezhető. A megyék szakfelületi tevékenysége változó, legtöbbjük munkája során tartalmi, szervezeti, személynél és tárgyi problémákkal küzd. Például: nincs jogilag rendezve az általános művelődési központok szakmai felügyelete.

A művelődési intézmények működési feltételeinek alakulását vizsgálva a népi ellenőrök megállapították: a művelődési otthonok és könyvtárak költségvetése 1979-1983 között 76 százalékkal nőtt. Ugyanezen időszak alatt a vállalatok pénzbeni támogatása három százalékkal csökkent. Az intézmények nehezedő gazdasági helyzetüket a bevételek fokozásával igyekeztek ellensúlyozni, amely a vizsgált időszakban 60 százalékkal növekedett. Az állag megőrzésére, a fenntartási ki-

Kevesebb zöldség, több virág a fólia alól

Nyeresség helyett eddig többnyire csak veszteséget „hozott” a kertészet a polgári November 7. Termelőszövetkezetnek, pedig az ötezer négyzetméteres, termálvízzel üzemeltetett fóliaházról sokat vártak a tsz-ben. Eleinte csak zöldségtermesztésre gondoltak, de az egyértelműen gazdaságtalannak bizonyult — nem csoda, ha a virág fokozatosan kiszorítja a fólia alól a zöldségféléket. Az ágazat tavaly is veszteséges volt.

Ez az év lesz talán az első, amely meghozza a várva várt nyereséget, 2,8 millió forint árbevétellel számolnak, a költségeket viszont szeretné 2,5 millió forinton belül tartani a tizenkét fős kollektíva. Az év eleje a terv teljesülését ígéri, hiszen már eddig egymillió forintot forgalmaztak: különböző virágokból s a már február végén piacra vitt 60 ezer lej salátából.

Ezekben a napokban az előnevelt paradicsompalántákat ültetik ki, sajnos, csak egyharmadát a tavalyi mennyiségnek. A májusban termőre forduló paradicsomból mintegy 300 ezer forint árbevétellel számolnak.

Nagyon szereti a környezetet és hálás virág a Cala

Géppel készítik elő a talajt a hatalmas fóliaházban

A legfontosabb feladat az alapellátás

A biharkeresztesi ÁFÉSZ a vevőkért

Ha forgalmát, ellátási területét tekintjük, a Biharkeresztesi és Vidéke ÁFÉSZ nem tartozik a legnagyobb megyei szövetkezetek közé. A határ szélén gazdálkodni, s egyszerre megfelelni a turisztikai és az ott lakók gyakran egymásnak ellentmondó érdekeinek, mégsem könnyű feladat. Ha mindehhez még azt is hozzávesszük, hogy sok a kistelepeles, ahol a boltok jelentik a legfontosabb kapcsolatot a külvilággal, s a szövetkezetnek alig van ipari tevékenysége, össze is áll a kép: igencsak meg kell izmázkodni az ÁFÉSZ-nél a megfelelő ellátásért, a tisztességes nyereségért.

A legfontosabb területen, az élelmiszer-kiskereskedelemben egy nagyobb debreceni ABC-áruház forgalmát bonyolították le, megközelítve a 100 millió forintot. Az előző évhez képest mért névleges bevételnövekedés nagyjából megfelel a kiskereskedelmi árak változásának, így a stabil vevőkör ezen a vidéken megközelítőleg ugyanannyi élelmiszert vásárolt, hiszen az itt-ott megtalálható konkurens üzleteknél is hasonló a helyzet. A ruháztól üzletek forgalma — ellentétben az országos tagországi erőfeszítéseket tesznek a béke megőrzése és a gazdasági kapcsolatok erősítése érdekében.

az összes vegyes iparcikk forgalmának kétharmadát (!). A felvásárlás nem meghatározó a szövetkezet gazdálkodásában. A kedvezőtlen időjárás természetes következményének tekinthető, hogy zöldségből és gyümölcsből a bázisszint sem sikerült elérni. Az ágazat a toll iránti megnövekedett kereslet és annak kihasználása mentette meg, hiszen a közel 83 (!) százalékos árnövekedésre 3,6 százalékkal több toll leadásával reagált a szövetkezeti tagság.

Az ipari ágazat — mint majd minden szövetkezetnél — nem meghatározó az árbevételben, de eredményképző szerepe annál fontosabb. A biharkeresztesi ÁFÉSZ-nél a sertésvágás és -feldolgozás járt haszonnal 1866 mázsa felvásárlással és 750 tonnányi forgalmazással.

A 255 millió bruttó árbevétel során elért 3,25 százalékos nyereségszint a kivülálló számára talán kevésnek tűnik, de aki ismeri a hasonló körülmények között gazdálkodó fogyasztási szövetkezetek eredményét, tanúsíthatja: másutt is ennyit sikerült.

Ültetik a paradicsomot (Tklódy János felvételei)

44
S 18.
E NAPJA
nyugszik
APTÁR
ezelőtt, 1830
ületek, Komá-
eves korában,
el Budapesten
bibliográfus, a
os Akadémia
odern magyar
fta és bibliog-
megteremtője,
hegyi Könyv-
megszervezője
fejlesztője.
k
(Bp.) 59
bi (Bp.) 5
(Debr.) 23 543
p.) 9 507
(Bp.) 14 498
(Bp.) 21 713
t. (Bp.) 4 849
(Bp.) 8 334
(Bp.) 6 423
(Bp.) 10 210
(Bp.) 1 148
(Bp.) 21 246
(Bp.) 9 808
(Bp.) 8 336
(Bp.) 3 452
(Bp.) 13 673
(Bp.) 20 530
(Bp.) 4 908
(Bp.) 15 677
(Bp.) 8 421
tejtők
be!
24 számában
fejlesztési helye
János, Gócs,
Arlechino, Ri
nyvutalványt
Zoltán, Deb
ársaság utja
res Mönka,
os u. 23. IV.
uláné, Debre-
aság utja 67.:
Debreceen, Já-
em 4.: Sza-
ceen, Balaton
ezsóné, Deb-
a 3. sz. 4. 1
napályi, Bar-
szendi József,
83.: Süvítő-
son, Bartók
Sándor, Hosz-
79.
e Mgtsz érte-
hog az aki a
részen ju-
résztére le-
nében bizo-
befizetése
alatti pénz-
befizetéshez
ségmérték-
otást igazoló
(X)
yok, árszfék,
választékban
dunai Mgtsz
katában, Deb-
út—Határ út
tétől pte-
ombaton 7-12
i vízhálózatba
óinkat, hogy
és április 26.
közösségi
A mosá-
körzetekben 21
t. Felhívjuk
elmét, hogy a
nyomásga-
zhiánnyal le-
ri, a között
yomástól fig-
rendezéseket
üzemeltették.
att a vízveze-
ára várható
nérakódás ki-
nem ártalmas
ves elnézésű-
a fogyasztók
közvet tech-
asználják, a
ra a szűkre
6. Intézkedé-
gek megenni.
antuladonoso-
y a házi ve-
március 18. é
végezzék el
a, esetleg víz-
a fogyasztók
előzetes in-
asztása miatt
kárakért fele-
alunk. Deb-
Gyógyfürdő
ink figyelme-
rdőbe kabín-
tőség nyitk
zatlan áron a
adó értékel-
evfürdő kil-
nál várható
15-16.
00-12 00 órá-
n a beérkező
és sorrendje-
embe venni.
Gyógyfürdő
Debrecen,
44 — Felelős
316 forint —

a Közművelődési Törvény végrehajtásáról

(Folytatás az 1. oldalról)

dem egyharmada évenként kicserélődik. Ennek oka az e tevékenységet végzők munka- és életkörülményeiben, a kedvezőtlen munkaidő-beosztásban, az alacsony bérezésben, a szociális és egyéb juttatások hiányában és a népművelői hivatás alacsony társadalmi presztízsében keresendő — mutattak rá a népi ellenőrök.

Különösen nehéz a helyzet a kis és aprófalvas településeken, ahol szakképzett népművelőt, könyvtárost csak elvétve találunk. A legtöbb helyen a helybeli iskola pedagógusa vállalja ezt a feladatot. Ahol a körzeti-társulással az iskola megszűnt, ott tisztelődjásként sokszor csak az általános iskola nyolc osztályát végzett munkatartó tudnak alkalmazni. Bár a lelkesedés és a hivatástudat, a környezet, valamint az ott élők emberek ismerete néhányuknál példásan kiváló könyvtárossá, népművelővé avatja, mégis az a jellemző, hogy a szakemberhiány a kistérségeken a közművelődési munka színvonalát kedvezőtlenül befolyásolja.

A közművelődési intézmények műsorkínálata több gondra hívja fel a figyelmet. A bevétel szükségesszerű növelésének kényszerítő hatására egyre inkább tért hódít az igénytelen szórakoztatás. A műsorok kiválasztásánál a művelődéspolitikai szempontok — gazdasági okokból — fokozatosan szorulnak hátrébe. Például az Ifjúsági Rendező Iroda tevékenységében erősödött az üzleti szellem, sok esetben nagy haszonnal dolgozik, 10 ezer forint alatti műsorajánlatra nincs. Az Országos Rendező Iroda árai még

magasabbak. A magán-műsorszervezők és gmk-k inkább eladók, mint a kultúra közvetítői.

A népi ellenőri vizsgálat a közművelődés társadalmi társasára is kiterjedt. Az elmúlt öt év tapasztalatai azt mutatják, hogy az intézmények mintegy egyharmadában a társadalmi vezetőségek jól működnek, a többiben tevékenységük formális. Tipikus, hogy a tagok nem kezdeményeznek, a döntések előkészítésében nem vesznek részt. Az utóbbi években kezd kibontakozni a kulturális-közművelődési egyesületek mozgalma, és megjelennek az Új Tükör klubok is.

Ezek az új szervezeti formák már kialakulásuktól kezdve kapcsolódnak a tanácsi intézményekhez, s így erősítik egymás tevékenységét. Egyesületek, klubok és az egyéb, társadalmi igényként jelentkező közművelődési formák felkarolása, támogatása feltétlenül indokolttá — mutattak rá a vizsgálatot végzők.

A népi ellenőrök összegzett tapasztalatai szerint a közművelődésben is érezhetőek azok a hatások, amelyek folyamatosan jelen vannak a társadalmi-gazdasági életben, ezek azonban nem kedveznek a kulturális tevékenységnek. A megnövekedett szabad időt a lakosság elsősorban a munkaidőn kívüli jövedelemszerzésre fordítja. A közgondolkodásban viszont hátrébe szorul a közművelődés. Ezek következtében az elmúlt öt évben az a tevékenység megtorpant, csak nagy erőfeszítések árán tudják az elért eredményeket megőrizni a közművelődéssel foglalkozók (MTI)

Gorbacsov köszönetnyilvánítása

Moszkva, 1985. március 18. (MTI) — Mihail Gorbacsov, az SZKP KB főtitkára hétfőn köszönetet intézett mindazokhoz, akik őt tisztviselőként megválasztásuk után üdvözölték.

A Szovjetunió legkülönbözőbb részeiből érkezett jókívánságokat megköszönve Gorbacsov megállapítja: nagyon fontos, hogy a sok üdvözlőlevél küldője az SZKP KB múlt heti rendkívüli ülésének döntéseiről szólva késznek valjíja magát az eddigieknél is aktívabban részt venni a párt politikájának megvalósításában, a fegyverem és a rend erősítésében, a szervezetségi növelésben, még nagyobb munkakereskedés elérésében.

Mihail Gorbacsov öszinte köszönetét fejezte ki a szocialista országok, a kommunista és munkáspártok, a forradalmi és demokratikus mozgalmak vezetőinek, azoknak az állam- és kor-

mányfőknek, politikai és közeleti személyiségeknek, külföldi szervezeteknek és állampolgároknak, akik őt üdvözölték.

Az SZKP lenini Központi Bizottsága és annak Politikai Bizottsága a kollektív vezetés és a politikai folyamatosság bevált elveit megvalósítva a jövőben is mindig megteszi azért, hogy igazolja azoknak a jókívánságoknak a jogosságát, amelyek a külföldről érkezett üdvözlések tartalmaznak.

Szeretném ismételtlen megerősíteni, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártja és a szovjet állam továbbra is az ország gyors ütemű társadalmi-gazdasági fejlesztésének, a dolgozók életkörülményeinek javításának, a béke megszilárdításának és a különböző népek gyümölcsöző együttműködésének útján haladni — mutatott rá üzenetében Mihail Gorbacsov.

Egyre hevesebb háború

Bagdad, Teherán, Rijad, Manama, 1985. március 18. (Reuters/AFP DPA Kuna) — Az iraki-iráni háborúban vasárnap is változatlan hevesességgel folytak a harcok, bár több ország vezetői újabb diplomáciai erőfeszítéseket tettek az ellenségeskedés beszüntetése érdekében.

Az egymásnak ellentmondó jelentések miatt nehéz képet alkotni a fronthez közel pontos alakulásról, az azonban világos, hogy a déli mocsárvidék és a Tigris folyó mentén vívott harcokban mindkét fél jelentős erőket vet be.

Az iráni erőknél többszöri próbálkozása ellenére sem sikerült hidfőállást kiépíteniük a Tigris folyó nyugati partján. A teheráni frontjele-
telentés szerint ezek az erők

az Amarah iraki várostól délre fekvő mocsárvidéket továbbra is ellenőrzésük alatt tartják. Az irániak vasárnap visszaverték az iraki csapatok ellentámadását és a március 11. óta tartó offenzívában 7500 ellenséges katonát tettek harcképtelenné. Az irakiak vasárnap rakétákkal lökték Dízfult, légierejük pedig Baktrant bombázta — közölte Irán.

Az iraki hadijelentés szerint csapataik a mocsárvidéken visszavetették az ellenséget, és 15 ezer iráni katonát megöltek, több ezret fogságba ejtettek. Irak felszólította a légitársaságokat, hogy kedd estétől — közép-európai idő szerint délután hat órától — ne repüljenek be az iráni légtérbe, mert azt háborús térségnek tekintik.

FRANCIA FŐPRÓBA

Bár csupán a járási vezetők egy részének megújításáról volt szó, a megfigyelők mégis feszült érdeklődéssel várták a híreket Franciaországból, ahol vasárnap tartották a közéleti választások második fordulóját. Az ország járásainak felében került sor a tisztviselőkre, ám a voksolás nem érinti az országos hatalmi viszonyokat, s nem változtatja meg a pártok parlamenti elrendeződését sem.

A bel- és külföldön egyaránt érzelhető, megkülönböztetett figyelem mégis egyszerűen magyarázható. Hiszen a két fordulóban, két egymást követő hétvégen lebonyolított választás jelentősége vitán felül túlnyomórészt értékelése szerint egyfajta „főpróbának” tekinthető a jövőre esedékes általános nemzetgyűlési választás előtt. A parlament tagjainak megújítására várva érthetően minden időközi szavazás tükrözi a közhangulatot, a kormány ténykedésének megítélését, s ennyiben eleve jóslásokra, erőfelmérésre ad alkalmat.

Franciaországban azonban még ennél is többről volt szó. A közvélemény-kutatások, s különösen a tavalyi közös piaci választások ugyanis egyértelműen azt jelezték, hogy az 1981-ben kormányra került baloldali vezetés népszerűsége megingott, sőt hanyatlott, s a „hagyományos” jobboldal mellett meglepő gyorsasággal erősödik a szélsőjobboldal, így Le Pen hirhedt, fasisztoid nemzeti frontja. A mostani voksolás első számú téje tehát elsősorban az volt, hogy mennyire folytatódik ez az irányzat, milyen esélyei lesznek Mitterrand elnöknek és szocialista pártjának 1986-ban.

Nos, az eredmények többféleképpen értelmezhetők. Kétségtelen, hogy a jobboldali ellenzék aratott sikert, újabb meggyekét hódított el, megszerezve — még Le Penek nélkül is — a szavazatok többségét. Ugyanakkor az is tény, hogy a kormánykoalíció felbomlása után, s annak ellenére most egy táborban, a jobboldali előretörés megakadályozásáért küzdő szocialisták és kommunisták térszerzése nem olyan mértékű, mint amelyet előzetesen sokan vártak. Vagyis — némileg persze optimista megfogalmazásban — a mérseklét visszaesés valamivel nagyobb reményekre nyújt alapot. Önmagában ez nyilvánvalóan nem változtat a vereség tényén, de távlatilag esetleg módosít az összképen.

A konkrét, számszerű eredményeken túlmenően nem kis jelentősége volt annak is, hogyan működik a pártok közötti megállapodások rendszere, visszalépnek-e a kevésbé esélyesnek bizonyult jelöltek a másik párt jobb helyzetben levő tagja javára. A tapasztalatok értékelésére, hogy a mechanizmus most nemcsak a baloldali résztvevők sorában működött, hanem — ami meglepőbb — a nemegyszer egymással szembenálló jobboldali csoportok között is. Gyakorlatilag tehát (s ennek megint csak 1986. sőt az 1988-as elnökválasztás szempontjából van fontossága) létrejött a jobb és szélsőjobboldali pártok előzetesen sokak által kétségbe vont egybefrontja.

Mindennek alapján nehéz eldönteni, bukásként értékel-e maga Mitterrand a mostani szereplést. Nem kétséges viszont, hogy az elnök a tapasztalatok figyelembevételével mindent megtesz, hogy a főpróbát sikeresebb előadás kövesse.

Szegő Gábor

Brandt meghívást kapott a Szovjetunióba

Bonn, 1985. március 18. (MTI) — A Szovjetunió Kommunista Pártjának és a Német Szociáldemokrata Pártjának a véleménye szerint haladéktalanul szükség van arra, hogy a genfi szovjet-amerikai tárgyalások hozzájáruljanak a fegyverkezés megfékezéséhez, a stabilitás és a béke megerősítéséhez.

Ezt az állásfoglalást az követően tették közre hétfőn Bonnbán, hogy Willy Brandt, az SPD elnöke és Hans-Jochen Vogel, az SPD parlamenti frakciójának elnöke fogadta Vagyim Zalagyint, Oroszországi Népköztársaság külügyminiszterét.

Osztályának helyettes vezetőjét.

A szovjet politikus, aki a hét végén a fegyverkezési kidácsolás csökkentéséről és a harmadik világ támogatásáról tárgyalt az SPD-vel fenntartott közös munkabizottságában, Mihail Gorbacsov nevében nyár eleji, szovjetunióbeli látogatásra hívta meg Willy Brandtot.

A megbeszéléseken vált ismertté, hogy a Szociáldemokrata Párt május 7-i, nürnbergi békeforumán Lenin fogadta Vagyim Zalagyint, grád, Volgográd és Minszk az SZKP KB Nemzetközi képviselői is részt vesznek.

Szovjet baráti társaságok találkozója

Bécs, 1985. március 18. (TASZS. APA) — Bécsben hétfőn megnyílt az európai országok szovjet baráti társaságai képviselőinek nemzetközi találkozója.

A tanácskozáras, amelyet Európának a faszizmus alól való felszabadulása 40. évfordulója alkalmából rendeztek meg, 27 országból érkezett résztvevők. A találkozó megemlékezik a második világháborúban aratott győzelemről és annak jelentőségéről, a Szovjetunió és fegyveres erői történelmi szerepéről Európa felszabadításában.

Lengyel-NSZK gazdasági kapcsolatok

Varsó, 1985. március 18. (MTI) — A varsói kormány a lengyel export elleni nyugatnémet gazdasági korlátozások megszüntetését kéri a bonni kormánytól. Lengyelország nem vár különleges preferenciákat, csupán az Általános Vámterifa és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) előírásai ellenében diszkriminációs intézkedések eltiltását kívánja, nyilatkozta a Rzeszpospolitának, a kormány napilapjának Janusz Obodowski miniszterelnök-helyettes. „Ezen felül azt várjuk a nyugatnémet kormánytól: támogassa azon javaslatunkat, hogy áruink kedvezőbb feltételek mellett juthassanak be a Közös Piac országába” — tette hozzá Obodowski.

Egyebek között ezekről a kérdésekről fognak tárgyalni néhány nap múlva Varsóban a lengyel-nyugatnémet gazdasági és műszaki-

tudományos együttműködési vegyesbizottságban, amely több évi szünet után most újítja fel tevékenységét Obodowski és Martin Bange-
mann nyugatnémet gazdasági miniszter vezetésével.

A lengyel fél konkrét gazdasági intézkedésekre is tesz majd javaslatot: például az ipari kooperáció fejlesztését fogja sürgetni — nyilatkozta Obodowski. Emlékeztetett arra, hogy tavaly már több nyugatnémet konzern — például a Krupp és a Basf — jelezte együttműködési hajlandóságát.

A vegyesbizottság ülésén a lengyel fél meg fogja ismertetni azt a javaslatát, hogy nyugatnémet cégek vegyes részét egyes felbehagyott lengyel beruházások befejezésében, s ennek költségeit Lengyelország a közös befizetett gyárak majdanani termékeinek exportjá-

val területén vissza. Lengyelország az ipari kooperációtól és a beruházások együttes befejezésétől azt reméli, hogy elősegíti a hagyományosan főként nyersanyagból álló lengyel kivitel szerkezetének megváltozását.

A lengyel-nyugatnémet vegyesbizottság ülése jelentős állomás lesz Lengyelország nyugati kapcsolatainak normalizálásában. A nyugatnémet fél ugyanis sokáig elutasította a gazdasági tárgyalások felújítására vonatkozó lengyel indítványokat, s nemrég elhalasztotta a bizottsági ülés korábban már egyeztetett időpontját. A gazdasági vegyesbizottság munkájának folytatása varsói vélemény szerint az jelenti, hogy Ausztria, Görögország, Olaszország és Nagy-Britannia után legfontosabb tőkés gazdaság az NSZK — Lengyelország partnerre — is felhagy a Lengyelország elszigetelésére irányuló politikával.

Ózonvédelem

Földünk ózonrétegének védelméről kezdődött hétfőn nemzetközi tanácskozás, az osztrák fővárosban.

A bolygónk felett 10–50 km magasságban fekvő ózonréteget, amely védi az életet az ibolyántúli sugárzástól, az elmúlt évtizedekben megkarosították a különböző vegyi anyagok, amelyek főként a gázzal töltött spray-dobozokból, hűtőfolyadékokból, műanyag habokból kerülnek a légkörbe. Ezek ritkítják az ózont, márpedig az ózon minden 1 százalékos csökkenése következtében 4 százalékkal növekszik a bőrrák megbetegedések száma, mutatták ki az ENSZ szakemberei. Az ózonritkulás károsan hat ki különböző mezőgazdasági termények, így a gabonafélék, a rizs, a szója, a burgonya és a bab növekedésére, sőt a halak, a planktonok szaporodására is.

A négynapos bécsi tanácskozáson nemzetközi egyezményt készítenek elő az ózonréteg védelmére.

Dr. Durkó Mátvás kitüntetése

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa több évtizedes kimagasló munkássága elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából dr. Durkó Mátvásnak, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem tanszékveze-

tő egyetemi tanárának, a neveléstudomány kandidátusának a Munka Erdemrendjének arany fokozata kitüntetést adományozta. A kitüntetést hétfőn Földiák Gábor művelődési miniszterhelyettes adta át.

Megyei minősítő kórusverseny

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán március 16-án, szombaton rendezték meg az Eneklő Ifjúság és az országos diáknapok megyei minősítőjét a kórusok kategóriájában.

Az énekarok kategóriájában arany minősítést kapott a Református Gimnázium vegyeskara, a püspökladányi Karacs Ferenc Gimnázium vegyeskara, a Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium leánykara és a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközép-

kola énekkara. Ezüst minősítést a Fazekas Mihály Gimnázium leánykara, a Tóth Árpád Gimnázium leánykara, a hajdúnánási Csoma Sándor Gimnázium vegyeskara érdemelt ki.

A kórusok versenyében arany minősítést a Bethlen Gábor Közgazdasági Szakközépiskola és a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, ezüst minősítést a hajdúszoboszlói Hőgyes Endre Gimnázium kórusa kapott.

A Magyar Nemzeti Bank tájékoztatója

Hivatalos devizárfolyamok

Érvényben: 1985. március 19. ón

Devizanem	Vételi árf. 100 egységre	Közép árf. 100 egységre	Eladási árf. 100 egységre
Angol font	5 711,96	5 717,68	5 723,40
Ausztrál dollár	3 622,84	3 626,47	3 630,10
Belga frank	77,37	77,45	77,53
Dán korona	434,77	435,21	435,65
Finn márka	752,51	753,26	754,01
Francia frank	509,40	509,91	510,42
Hollandi forint	1 375,57	1 376,95	1 378,33
Japán yen (1000)	201,61	201,81	202,01
Kanadai dollár	3 787,78	3 791,57	3 795,36
Kuvaiti dinár	17 201,39	17 218,61	17 235,83
Norvég korona	544,78	545,33	545,88
NSZK márka	1 555,74	1 557,30	1 558,86
Olasz líra (1000)	24,64	24,66	24,68
Osztrák schilling	221,37	221,59	221,81
Portugál escudo	28,30	28,33	28,36
Spanyol peseta	28,08	28,11	28,14
Svéd frank	1 826,48	1 828,31	1 830,14
Svéd korona	548,20	548,75	549,30
Tr. és cl. rubel	2 597,40	2 600,00	2 602,60
USA dollár	5 249,86	5 255,12	5 260,38

Valuta (bankjegy- és csekk-) árfolyamok

Érvényben: 1985. március 19. től 25-ig

Pénznem	Vételi árf. 100 egys. Ft-ban	Eladási árf. 100 egys. Ft-ban
Angol font	5 546,15	5 889,21
Ausztrál dollár	3 517,68	3 735,26
Belga frank	75,13	75,77
Dán korona	422,15	448,27
Finn márka	730,66	775,86
Francia frank	494,61	525,21
Görög drachma	35,38	37,56
Hollandi forint	1 335,64	1 418,26
Japán yen (1000)	195,76	207,86
Jugoszláv dinár	19,00	20,18
Kanadai dollár	3 677,82	3 905,32
Kuvaiti dinár	16 702,05	17 735,17
Norvég korona	528,97	561,69
NSZK márka	1 510,58	1 604,02
Olasz líra (1000)	23,92	25,40
Osztrák schilling	214,94	228,24
Portugál escudo	27,48	29,18
Spanyol peseta	1 773,46	1 883,16
Svéd frank	532,29	565,21
Svéd korona	5 097,47	5 412,77

a) Vásárolható legmagasabb bankjegycímlet: 500-as

b) Vásárolható legmagasabb bankjegycímlet: 100-as (MTI)

Az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok

Érvényben: 1985. március 19.

Pénznem	Vásárolható legmagasabb bankjegycímlet	Árfolyam 100 egységre, Ft-ban
Albán lek	—	289,00
Bolgár leva	20	1676,14
Csehszlovák kor.	500	200,00
KNDR von	—	910,42
Kubai peso	20	1328,80
Lengyel zloty	1000	22,35
Mongol tugrik	200	406,70
NDK márka	100	575,00
Roman lei	100	170,00
Szovjet rubel	10	1770,00
Vietnami dong	—	154,45

Az alagútkecske már félig kész

TÖBB TÉGLA CSAK 1986-BAN LESZ

Téglagyári rekonstrukciók Debrecenben

Láttam már téglagyárat, ahol az emberek egész álló nap porban, melegben keményen dolgoztak, emelgettek a nyers téglát, pakolták a kiegészítő termékeket, talicskázta. Ezért nem is csodálkoztam, mikor megtudtam, hogy Debrecenben is a téglagyárakban a legnagyobb a fluktuáció: egy év alatt a dolgozók fele kicsérrelődik. Nem mindenki vállalja a nehéz, rossz körülményű munkát még akkor sem, ha megfizetik. Ezt ráadásul meg sem fizetik. Persze nem az az igazi oka annak, hogy a kisméretű téglák és az igen keresett B-30-as jó ideje a hiánycikklistára került, hogy az emberek nem szívesen mennek a téglaporos munkahelyekre, hanem az, hogy gyárunk fölött bizony nagyon eljárt az idő.

Debrecenben pedig két gyár is van. Az egyik Hortobágyi, a másik Alföldi néven ismert. Jelenleg mindkettő közös igazgatóság alá tartozik, jöszörelv tehát egy gyárnak számítanak. Mindkettő gyárnak tavaly kezdődött el a rekonstrukciója. Ez a szó, rekonstrukció, reménytelen hangzik, mert azt sugallja, változások válnak. Annak ellenére, hogy az egyik gyár, a Hortobágyi felújítása már tavaly befejeződött, az igazgató ma még csopót sem elégedett.

Ebben a gyárban tavaly tízmillió forintot költöttek el azért, hogy az ott dolgozók munkáját megkönnyítsék. A legtöbb pénz gépek vásárlására fordították. A rekonstrukció előtt a hagyományos, szentüzelesű, felülről fűtött kemencéből embernél nyílásokon, de embertelen munkával, talicskával hordták ki a téglát. Ma már a kemencenyílásokat átalakították, a tizenhat bejárati ajtó helyett öt nagy kaput nyitottak, ahol targoncák közlekedhetnek. Mennyivel könnyebb így! Kirakódó betonplaccokat is építettek, sőt a letérszerkezetet is átalakították. Ma már rá gondolni is rossz, hogy valaha a kement-

ce tetején, a tűzveszélyes tetőterben emberek dolgoztak. A régi faszerkezet helyére tűzvédelmi szempontból biztos, fémhálós készült tető került. Az átalakításhoz közel a fele kemencét el kellett bontani, tehát nem volt könnyű a feladatot végrehajtani. Az egész rekonstrukciót a gyár dolgozói végezték el. Ma ebben a hagyományos üzemű gyárban a legnehezebb területek egyike kedvező átalakuláson ment keresztül. A nyers téglagyártása azonban még most is a nehéz fizikai munkák közé sorolható. Ennek a megkönnyítése, gépítése a jövő feladatai közé sorolandó.

A Hortobágyi Téglagyár az idén, tehát a felújítás után 15 és fél millió kisméretű téglát termel. Ez a mennyiség hárommillióval több, mint amit az átalakítás előtt tudtak készíteni. Egyrésztől tehát már van minék örülni, hiszen, ha nem is ideális körülmények között, de jobb, emberhez méltóbb munkahelyen tudják a téglagyáriakat a többet megtermelni.

A másik gyár, az Alföldi tavaly még javában termelt: itt 14 millió kisméretű téglát gyártottak. Az idén azonban már csak 3,3 millióra futja az időből és az erejükből, mert itt is elkezdődött egy olyan, önmagában véve is nagyszabású rekonstrukció, amelynek befejezése után talán végleg enyhülnek a legnehezebb területek. A közel 100 millió forint értékű rekonstrukcióhoz tavaly júniusban kezdtek hozzá. A pénz jó részét bankhitelből fedezik, de még így sem tudnak minden munkát kivitelezőre bízni, a gyáriaknak úgy tíz hónapi saját munkájára lesz szükségük.

Ebben a gyárban sem egyszerű a kivitelezés, mert építeni és bontani egyszerre kell. A mesterek azt mondják, egy új gyár hamarabb elkészülne. Ráadásul a kementésnél sem segített a dolgozóknak, volt, hogy a teli-sítés ellenére sem sikerült

Alapozás

(Fotó: Nagy Gábor)

Munka avagy papírmunka?

Miért utolsó Nagykeréki?

A statisztika szerint igen. Mármost ami a társadalmi munkát illeti, mert erről lesz szó a következőkben. Negyvenhét forint — egy nagykeréki lakosra ennyit érő közhasznú munka jut a tavalyi adatok szerint. Még az utolsó előtti település átlagától is jó százszal lemaradva. Valós lenne ez a szám? Vagy csak restek voltak naplókba, iratokba rögzíteni minden elvégzett munkát? Nem lenne szülőföldszertető az itteni ember? Nehezen mozdítható, csak magával törődő, nem érdekelné, ami a portáján kívül történik? Ezek a kérdések vetődtek fel nyomban.

Lehetetlen, hogy így legyen — mondja az adat hallatán elképedve Sáros Vince, a néprontbizottság elnöke s Kiss Lajos, a népronttitkár, Csontos Jenő, a tanácsigazgató csoport vezetője és Dávid Jenő párttitkár is hitetlenkedik.

— 69 900 forint a tavalyi társadalmi munka értéke — nézzük az adatokat. — Ezzel nemigen lehet büszkélkedni — mondom, remélve, hogy magyarokat kapok.

— A tízszerezésnél is nagyobb értékű munkát végeztünk, csak nem szerepel a listán. Vannak olyanok, akik idegenkednek a papírmunkától, mások, ha két gaszalát arább tesznek, híresztelik, bizonygatják a szorgalmukat.

— Lássuk akkor a végzett munkát, hagyjuk az adatokat!

— Vegyük csak számba! — indítványozza Csontos Jenő is, s a hüvelykujjával jelzi az első tételt. A Nagy Sándor utca egy szakaszán dögvárost (bányakavicsot) terítették szét a lakók a sár ellen. Csinálták ezt más utcabeliek is. A kavicsot olesón, Ártándról hozták, a fuvar többé került. Aztán — nyújtja ki a mutatóujját — Gyarmati Sándor kőműves kispáros saját anyagból megcsinálta a tanácsháza előtt a kerítést, ez minimum tizenötezer forintnak számolható. Három: az egészséghez mellé gyerekkocsit-tároló épült, ezt a határőrök végezték. Négy: kézilabdapálya épült az iskola udvarán, itt a termelőszövetkezet, a lakosság és a határőrség egyaránt dolgozott. Ez önmagában többet ér félmillió forintnál!

— Az asszonyok mindig besegítenek az iskola meszelésébe, takarításába, hogy szeptemberben szebb, jobb körülmények között lehessen elkezdni a munkát — mondja Kiss Lajos, az ötödik tételt. Majd a hatodikot: — A falu villanyterelői korszerűsítették az iskolában és az óvodában az elektromos hálózatot. Aztán egymás után jutnak eszükbe a „jótétemények”.

7.: — Betonozást végeztünk az iskolában és az öregek napközi otthonában.

8.: — Néhány elesett öregek tűzfáról gondoskodtunk, s kijavítottuk a tetőt a házban.

9.: — Az önkéntes rendőrök segítettek tavasszal a termelőszövetkezetnek a vetésben.

10.: — Fákat ültettünk, juhar-, nyár- és tujacsemeték kerültek az utcákra.

11.: — A MÁV Igazgatóság Bocskai István Szocialista Brigádjá, ennek nyugdíjasai, valamint a helyi vasutasok minden év tavaszán rendbe teszik a Bocskai-vár környékét.

12.: — Az AFESZ minden évben szállítja a salakot, s mi rendbe hozzuk az üzletemeltek melletti területet.

13.: — Az iskolások számára játékvárt alakítottunk ki a mélyített terepen (a természetes jégpályán), a télen már korcsolyáztak a gyerekek.

— Igaz, nem tavaly, hanem 1983-ban volt, de azért érdemes megemlíteni a vízvezeték-építést — ragadja magához a szót ismét Csontos Jenő. — Azt mondták nekem, ha feljárom a lakosságot, s meg tudom őket győzni arról, hogy kiasszák az utcáfronton az árkok, rövidesen lerakják a csöveket. Géppel nem tudtak ott dolgozni, mert szűk a hely, ezért volt szükség a kézi erőre. Nyolc nap alatt 1100 méter hosszan ástuk meg az árkokat. Nem lehetne ám ezt minden községben megcsinálni! Lámpafénynél, este 11-kor is dolgoztunk, férj, feleség, gyerek egyformán. Október 27-én dugtuk a földbe az ásót és november 11-én már folyt a víz. Azóta már sokan az udvarra és a lakásba is bevezették.

— A papírozással van itt baj, hanem a munkával — veti közbe Dávid Jenő mintegy összegzésként.

— Mik a tervek erre az évre?

— Folytatjuk az utcákban a kavics szétterítést, az iskolai játékvárt kialakítását. A falu utcáinak harminc százalékában még nincs bevezetve a víz, az idén jó lenne ezt pótolni. Elvégezzük a szokásos évi teendőket. Régen álmódunk arról, hogy a Műemlékvédelmi Felügyelőségnek végre módjában lesz renoválni a Bocskai-várt, vízesek a falai, a vakolat sok helyen lehámlott. Ebből a munkából — amire sajnos biznyára nem kerül sor '85-ben — mi jócskán szeretnénk kivenni a részünket.

Erdei Sándor

„Fullánkös ügyek”

Méhészet és méztermelés napjainkban

Magyarországon tavaly 19 ezer tonna mézet gyűjtöttek a méhek, gazdáik élete azonban ettől még nem lett édebb. Sőt az elmúlt években egyre keserűbbé vált. Annak, hogy mostanában sok méhészek megavanyodik a szájában ez a felséges ital, több oka is van. Jól bizonyítja ezt az, hogy egyre kevesebben foglalkoznak ezzel a szorgalmas állatokkal, hogy szakkifejlesztés nélkül csökken a méhészkedési kedv.

Ma hazánkban 16—18 ezer méhész van, akiknek a termelés 13 ezer tonna. Csakhogy a külföldön az idők folyamán megcsappant a kereslet az akácmezé iránt, ezért ennek a mennyiségnek mindössze 4 százalékát tudják ott eladni. Ráadásul új versenytársak jelentek meg, köztük a kínaiak, akiknek az ötvenes években éppen mi adtuk el több vagyon akácmezt. A vegyes méz gyűjtéséről, ami jól eladható lenne, idegenkednek a méhészek. Így gyakran, éppen azért, hogy szabaduljanak a méztől, kénytelenek az akácmezzel összekeverni. Nagy gond az is, hogy évek óta nincs méhégészségügyi alapoktatás. De ugyanígy hiányzik egy jó hozamú fajtalmány kftenyésztése is. A méhészeti eszközök drágulnak, a szállítási díj nő, pusztán az élelőkód atka. Ezek a bajok súlyosan érintik a méhészeket, pedig nagyobb odafigyelést is megérdemelnének.

Az ágazat 1984-ben 30 millió dollárt hozott az államnak, s ezen kívül még 14 milliárd közvetett hasznot is, a virágorozással. Felmerül a kérdés, miért kellett akkor a méhészeknek és a mezőgazdaságnak éveken keresztül útni-vágni egymást? A válasz egyelőre még várat ma-

gára, de az már biztos, hogy számukra csak egyetlen út, a megegyezés útja járható. Mert ma már erre is akad jó példa. Ott, ahol a méhészek rájöttek arra, hogy ők a virágból élnek, és az erdő-, a mezőgazdászok belátták, hogy szükségük van a virágorozásra, már egyfelé törekednek. A méhészek felajánlják munkáikat, a gazdások utat vágunk a táblákban, vizet adnak, s a megporzás után még prémiumot is osztanak.

Az első méhészegyesületek száz évvel ezelőtt alakultak, később megszűntek, és így az elmúlt harminc évben nem volt hathatós érdekképviseletünk a méhészeknek. Ezt a feladatot az említett időszakban a mézfelvásárlás és -forgalmazás volt egyeduralmáé, a HUNGARONEKTÁR mondhatta magának (tavaly 90 millió forint nyereséggel zárt ez a vállalat). De hogyan képviselhetette a termelők érdekeit az a vállalat, amelyik a mézből maga is hasznot húzott? Az az igazság, hogy sehogysem. Ezért is alakult meg az elmúlt évszeptemberében — 30 éves szünet után — a Magyar Méhészek Egyesülete, aminek a méhészek közül bárki tagja lehet, ha aláírja a belépési nyilatkozatot, és befizeti a belépési díjat, ami minimum száz forint. Aki akar, természetesen, többet is adhat. A tagság fenntartása évente száz forintba kerül, aminek 25 százaléka a megyei alapszervezetnél marad az adminisztrációs és egyéb költségek fedezésére. Az egyesület nyolc szakosztálya — érdekképviseleti, termelési, méhlegelő-megporzási, oktatási-kulturális, tenyészanyag, termék, egészségügyi, műszaki-fejlesztési — is a méhészek munkáját fogja segíteni. A szervezet a többcsatornás értékesítési, lehetősé-

gekét is szeretné kihasználni. Az első jelentkezők már megtették a lépéseket arra, hogy ők is részesedjenek a mézpiacból. A TSZKER export-tartalékokat feltáró központja szerződést köt minden vállalkozó méhészrel. A szerződés feltételeit tartalmazó papírokat a méhészek alapszervezeteiktől kapják meg. Látva, hogy végre megmozdult az „állóméz”, a MONIMPEX is kérte, hogy jogi személyként vegyék fel az egyesületbe. A méhészek dilemmája most csak az, hogy ez a többcsatornás értékesítés, előnyei mellett, nem fogja-e lefelé vinni a méhészeti termékek árát? Ők, érthetően, a magasabb felvásárlási árkért küzdenek. A felvásárlók viszont nem szívesen vennének a nyakukba egy „mézháború”. Mert ha a felvásárlási árak az egébe szöknek, akkor a méhészek mennyiségre — az árfelejtő erő miatt — annyi mézet fognak termelni, hogy azt már nem lehet eladni. S a csökkenő árak mellett ki vállalná magára önszántából a befektetett tőke veszteségét?

Az egyesületnek ma ötezer tagja van, de szeretnék a tízezer létszámot elérni. Ebben azonban akadályozza őket, hogy a HUNGARONEKTÁR és a neki felváltó AFESZ-ek, monopóliumhelyzetükből kiesve, igyeksenek lejártni a szármányait bontogató egyesületet. Az ellenpropaganda miatt sok méhész még ingadozik, de biztos, hogy a nagyban termelő méhészek többsége már tagja a szervezetnek. Az egyesület pozíciójának megerősítésére törekszik. Ezt mutatja a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsával és a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztériummal való együttműködési szándékuk is.

Ráthy Sándor

„Hozz magaddal virágot!...”

Ifjúságpolitikai demonstráció Debrecenben

A magyar nép ünnepi sorsfordulót: 1848, 1919 és 1945 tavaszát. A forradalmak kivívásában mindig élen járt a társadalom legtehetősebb rétege, a fiatalság. Mindig megérették a kor hívó szavát és képesek voltak fekvő fogni az elmaradottságot, az önkény vagy éppen a fasizmus ellen. Megragadták a lehetőséget és a maguk erejéből próbálták fordítani hazánk sorsán, történelmünk új korszakait megnyitni.

Városunkban szép hagyományai vannak már a forradalmi napokra való emlékezésnek, a forradalmi ifjúsági napok rendezvényeinek. Ilyenkor felvonulással, megemlékezéssel, koszorúzással, s egyéb programokkal emlékezünk azokra a harcoss elöldekre, akik ezekben a történelmi napokban az eseményeket irányították. A KISZ Debrecen városi Bizottsága az ifjúság valamennyi rétegével karöltve színvonalas rendezvényeket szervez. A programok keretében igyekszik felhívni a Debrecen városi ifjúságát a hazánk történelmi eseményeinek megemlékezésére.

Ez évben kiemelkedik a rendezvények sorából a március 21-én kora este lebonyolításra kerülő ifjúságpolitikai demonstráció, mely a három forradalmi tavaszunk állít emléket. A város régen láthatott ilyen nagyméretű,

komoly érdeklődésre számot tartó rendezvényt. A város ifjúságának gyülekezése a Nagytemplom mögötti emlékkertben lesz fél ótkor. Innen indulnak a felszabadulási emlékműhöz, a Koszovó-szoborhoz, illetve a tanácsköztársasági emlékműhöz. Mindhárom helyen a megemlékezés koszorúit, virágait helyezik el. Ezt követően a felvonuló ifjúság az újkerti Barátság parkba érkezik, ahol az ünnepi műsor lesz. Debrecen hatszáz középiskolai tanulójaiból alakult énekkart hallhatnak az ünnepek résztvevői. Közreműködik az Ifjúgárda-zenekar és a Balmazújvárosi úttörőzenekar. A műsorban részt vesz M. Kecskés András Corpus pantomimegyüttese, a MEDOSZ Hortobágy néptáncgyűjtése, s ide érkeznek a megyei halastaféta fakivívói is. A látvány érdekességét korszerű technikai eszközökkel is fokozzák majd, így például lézertembu-

láz. A délután és az este folyamán kiegészítő programok lesznek a Debrecen városi ifjúsági Bizottság kezében. A rendezvények szervezői: Csákváriné Román Márta.

PÁLYÁZAT

a „Népművészet ifjú mestere” cím elnyerésére

A KISZ Központi Bizottsága a Művelődési Minisztériummal, a Népművelési Intézettel és a Népi Iparművészeti Tanáccsal együtt pályázatot hirdet a Népművészet ifjú mestere cím elnyerésére.

A pályázat célja, hogy segítse az ifjúság körében a népművészeti alkotó és előadói tevékenységet, a nemzetiségű hagyományok, a nemzeti kultúra ápolását és továbbfejlesztését.

Mindkét kategóriában egyének és — legfeljebb hat tagú — alkotó csoportok pályázhatnak. A pályázatra előadóművész-kategóriában 30, tárgyi alkotóművészet kategóriában pedig 35 éves korig lehet jelentkezni. A népművészeti tárgyakat, tárggyűjtéseket 1985. március 30-ig kell eljuttatni a KISZ Központi Művészeti Bizottságához (Budapest VIII., Rottenbiller utca 16-22.).

Az előadóművészeti és a tárgyi népművészeti kategóriában 1985. május 4-8-ig közzét lehet jelentkezni a fenti címen.

Az érdeklődők a részletes pályázati kiírást a megyei művelődési központoktól, valamint a megyei KISZ-bizottságoktól kaphatják meg.

KONGRESSZUSI KÜLDÖTTEINK

Apám biztatott, hogy legyek párttag

— Elégé szókimondó vagyok, annak ellenére, hogy tapasztaltam már „a mond meg az igazat, betörök a fejed” igazát. Sőt, figyelmeztettek is, hogy nem kell mindent kimondani, de nem hiszem, hogy szép dolog volna a mellébeszélés.

Rokonszenves közvetlenséggel nyilatkozik meg Tuzsacs István harmadéves orvostanhallgató, aki már a megyei párttervezésen érdeklődést keltett figyelmre méltó felszólalásával. A lendő értelmiségi a megye mintegy ötezer egyetemista és főiskolás rétegének gondolatait, érényeit és kétségeit fogalmazta meg.

— Miskolcon születtem 1963-ban, apám a Diósgyőri Gépgyárban műszaki ellenőr, édesanyám védőnő. Van egy gimnázista húgom. Miskolcon, a Földes Ferenc Gimnáziumban érettségiztem. (S egyetlen négyesem múlt, a kitűnő rendűség.) Aztán jelentkeztem az orvosi egyetemre. Rögtön fölvettem...

— Olyan nyomtatékosan mondta, hogy rögtön.

— Igen, mert meggyőződésem, hogy nem elég, ha tanul az ember, a vizsgához szerencse is kell.

— Mikor kapcsolódott be a mozgalmi munkába?

— Általános iskolában már csapattitkár voltam, s az úttörőtanács elnöke. A gimnáziumban KISZ-titkár, majd két és fél évig az iskolai KISZ-szervezet szervező titkára. Jelenleg is KISZ-titkárként tevékenykedem az évfolyamon.

— Mikor jelentkezett a pártba?

— Még negyedik gimnázista koromban felvettem. Jelentkezésem leginkább

tív hallgatók sem jelentkeznek a pártba.

— Mi lehet ennek az oka?

— Nyitott szemmel járnak, látják a problémákat, a kiskapukat. Az is gond, hogy az információk csak lassan jutnak el a magasabb pártszervezetekhez. A visszajelzés pedig valahol elakad, a problémák nagyon lassan oldódnak meg. A közömbösségüknek talán egy másik oka, hogy nagyon sokat kell tanulni. A közéleti aktivitás pedig munkával jár: jelentések, beszámolók írása, program-szervezések stb. Közben alig győződik a tanulást. Mindenki tanul, főleg az első két évben. De azt mondják, az orvosin talán a harmadik év a legnehezebb. Amire pedig már negyedikötöd évesek lesznek „megöregsznek”, azaz szinte lehetetlen mozgósítani őket ifjúsági programokra.

— Ugy tudom, a DOTE-n mégis sikerült a KISZ-nek új szervezeti keretben megújítani a tartalmi munkát.

— Az volt a cél, hogy a közös érdeklődési körű KISZ-tagok egy alapszervezetbe kerüljenek. Így jött létre a színjátszó, a számítástechnika, a nyomdász alapszervezet. S ezzel lényegesen hatékonyabb lett a mozgalmi tevékenység.

— Az orvosi hivatásról még nem beszéltünk. Erzi már az orvos felelősségét?

— Önmaga az a tény, hogy emberi életet sorsa függ majd a munkámtól, a tanulásra int. Nagyon szomorú látvány szenvedő embereket látni. Segíteni rajtuk nagyon szép hivatás.

Tatár Éva

— Azt hiszem, büszke rá.

— Felszólalásában a megyei párttervezésen arról is szólt, hogy az egyetemisták körében a párttaggá nevelésre fokozottabb figyelmet kell fordítani. Miért?

— Azt hiszem, az egyetemi ifjúság egy része nem érez valóságos cselekvési lehetőséget, azaz nem látja a lehetőséget annak, hogy párttagként többet teher a közösségért. A KISZ-nek és a pártnak is arra kell törekedni, hogy a párttag hallgatók érdemi feladatokat kapjanak. Sajnos, gyakran előfordul, hogy a politikailag elkötözött, ak-

DUSA LAJOS:

Ringató

Nevelj föl az én gyöngeségem, bármily ügyügyű, s gyermeked! Azt képzeli: a létezésben ő maga sem hiába lett.

Azt hiszi a kis idióta, hogy itt már minden érte van... Mosolyogj, mintha igaz volna, hiszen veled boldogtalan.

Ars poetica helyett

Belépek a debreceni városi könyvtár egyik különhe-lyiségébe. Roskadásig rakott könyvespolcok, dosszié-és irathalmok látványra fogad. Nem csoda, hiszen aki-hez jöttem, „civilben” könyvtáros. Dusa Lajos nemrégiben az Elérhetetlen föld művészeti csoportjának, a Kilenceknek alapítványát nyerte. Kiadónál van első verseskötete is. A kezdeti szabódás után szól a kezdete-kről:

— Mint mindenki, én is műkedvelőként kezdtem el az írást. Ez az időszak meglehetősen hosszú ideig tartott. Sokáig nem is gondoltam arra, hogy komolyan verset írjak, ugyanis akkoriban még más elképzeléseim voltak a további életemről. Közgazdasági technikumban végeztem, és ennek megfelelően akartam elhelyezkedni. Rövid idő alatt kiderült, hogy nem érzem magam jól azon a pályán, s amiben hittem négy éven át, szertefoszlott. A következő években számos munkát kipróbáltam, de valahogy nem sikerült rálelnem az igazira. 27—28 éves koromban rádöbbentem arra, hogy nekem nem érdemes hagyományos egzisztenciákat keresnem. Ekkor döntöttem úgy, hogy irodalommal fogok behatóan foglalkozni. Elvégeztem a tanítóképző főiskolát népművelés-könyvtár szakon. Azóta úgy érzem, megtaláltam a helyem.

— Mióta tekint magát költőnek?

— Az első komoly irodalmi megnyilvánulásom mindenképpen az volt, hogy a műkedvelő időszakom verseit az utolsó szálig elégettem. Szerintem ettől a ponttól mondhatom: pályán vagyok.

— Kiket tartott vagy tart ma is példaképének?

— Elsősorban Ladányi Mihály nevét kell megemlítenem. Vele mindig kerestem valamilyen formában a találkozási pontot, de szeretem Váci Mihály, Ratkó József verseit is. A Kilencek közül Kiss Benedek áll hozzám a legközelebb. Tőlük kaptam a legtöbb utárválót, és természetesen a klasszikusoktól.

— Hogyan jellemeznéd saját költészetét?

— Konzervatívnak. Ugyanis ragaszkodom a formákhoz. Tisztelem és becsülöm a szabad verseket, de ritkán írok ilyet.

— Milyen hangulatban, környezetben tud leginkább alkotni?

— Ez nálam nem millió kérdése, ugyanis nekem nincs dolgozószobám, íróasztalom. Azt hiszem, mindig képtelen leszek egzisztenciális dolgokkal foglalkozni. Amit igazán meg akarok írni, azt úgysem tudom „visszatar-tani”. Szándékosan kerülöm az ihlet kifejezést, mert egyrészt nagyképűen hangzik, másrészt kissé elkopta-tott már.

— Eddigi eredmények?

— A legutóbbi Kilencek díján kívül 1983-ban megnyertem a Fiatal Művészek Klubjának verspályázatát. És ami a legfontosabb: előkészületben van első köte-tem, ami előreláthatólag jövőre fog megjelenni. Jelen-leg itt tartok.

— A folytatás?

— Kötetem megjelenésével egy szakasz végérvénye-sen lezárul. Akkor kell majd elgondolkoznom azon, hogyan tovább. Úgy gondolom, ha tízvenként egy kö-tetet megírok, el tudom kerülni az önméltást, és tu-dok igazán újat és tartalmasat alkotni. Ez akár felfog-ható ars poetica-ként is.

G. Gy.

Egy fiatal dolgozó naplójából

Első nap a munkahelyen:

Hurrá! Megvan a munka-helyem! Minden szempont-ból megfelelnek látszik. A munkatársak kedvesen fogadtak a dolgomba hamar beletanulhatok, a pénzem meg majd kialakul. Végre egyesbe jöhetnek.

Második nap:

Megkaptam az első jótá-nácsot, mely így hangzott: mindig legyen valami munka előtted, hogy ha benyit valaki, azt higgye, dolgozol. Tanácsot már kaptam, munkát viszont még nem. Ez így rendkívül kényelmes, csak kissé unalmas.

Ötödik nap:

Unatkozom. Munkám még mindig nincs, s így nem tu-dok mit kezdeni magam-mal. Még annyi sincs, amit magam elé tehetnék.

Hatodik nap:

Végre kaptam munkát! Igaz, a lehető legegyszerű-bbet, azt is olyan részletes-séggel elmagyarázva, mint-ba gyengeelméjű lennék, de legalább van mit csinálnom.

Tizedik nap:

Dolgoztam, amikor be-jött X munkatársam. Hagyd a fenébe, ráér az holnap is — mondta, s beszélni kez-dett. Felhívta a figyelme-met, vigyázzak Y kollégá-val, jól gondoljam meg, mit beszélte előtte, mert veszélyes ember. Amit ne-ki mondok, az biztosan el-jut oda, ahová nem kelle-ne. Megígért nek, óva-tos leszek.

Tizenegyedik nap:

Szintén dolgoztam, ami-kor bejött Y munkatársam. Mű robotolsz, nem hajt a tatár! — mondta. Jöndula-tulag figyelemre méltó, vi-gyázzak X kollégával, mert mindent továbbad, amit nem kéne. Neki is megígér-tem.

Tizenkettedik nap:

Mintha összebeszéltek volna. Most már mindenki sóhivatalnak néz engem. Egymás után jönnek panaszkodni egyik a másikra és fordítva. Kezdem azt hinni, hogy ebből a kedé-lyes társaságból nincs két ember, aki kedvelné egy-mást. Mindenesetre én mindenkit odaadóan vé-gighallgattam, s megértően sajnálkoztam mindegyikük nagy balszerencséjén.

Harmadik hónap:

Úgy három óra felé X kolléga nyitott be a szo-bámba. Hát én elvégeztem vagy? — kérdezte csodál-kozva. A többiek már rég elmentek!

Ötödik hónap:

Valamiért be kellett mennem az irodába, ahol láttam, hogy Z titkárnő békésen kötöget. — Tudja, hogy van az? — mondta. — Meg kell lennie karácsonyra.

Hatodik hónap:

Már több ízben észre-vettem, hogy délután gyak-ran csak én ücsörgök

bent. Ilyenkor hazamen-tem. Nem vagyok portás.

Hetedik hónap:

Már korántsem dolgozom annyit, mint régebben. Asz-zimilálódtam.

Nyolcadik hónap:

Véletlenül elkaptam két kollégám párbeszédét. Ró-lam beszéltek. Olyan lusa-ta ez, mint a bűn — je-lentette ki az egyik. — Hiá-ba, ezeknek a maiaknak bü-dös a munka — tódította a másik. Agyamba szökött a vér. Majd én megmutatom nektek, ki a lusta! Olyan munkát produkálok nek-tek, hogy a szavatok is eláll a meglepetéstől!

Tizedik hónap:

Két hónapig szakadatla-nul dolgoztam. Írtam, jegy-zeteltem, szakirodalmat böngésztem, s végül büsz-kén vittem be a kész munkát. Jól gondoltam, va-lóban meglepődtek. Mi a fenének csináltad ezt? — kérdezték.

Tizenegyedik hónap:

Megint panaszkodnak a munkatársaim. Sorra jön-nek elmesélni, milyen mé-ltánytalanság érte őket, milyen kevés prémiumot kaptak. Mire én: Miért? Volt egyáltalán prémium? Gyorsan elszelletek.

Tizenkettedik hónap:

Másik munkahely után kellene néznem...?

Gurbán György

Rendelet

Huszonnyolc éves vagyok, értelmiségi fiatal. Az írásból élek, ha ennek nem is a mű-vészeti fajtájából. Gyanútla-nul dolgozotok, járok-kelek ebben a szép világban, ami-kor — derült égből a tüzes villám — egykori iskolám-ból hivatalos levelet hoz a postás: meg kell ímetelmem az érettségi vizsgát, a régi már érvényét veszítette, megszerzett ismeretem el-évülték a gyorsuló időben.

A hivatalos levelek soha nem okoznak örömet, de erre a szokásosnál is indula-tosabb lettem. Majd pedig igen-igen elkéseredtem. Be-mentem a gimnáziumba, megkerestem volt tanáraim-at, kértem, könyörüljenek rajtam. A kezüket tereget-ték azt mondták, nem te-hetnek semmit, ha vizsga-taló, őket sem boldogítja a furcsa rendelet. És milyen tantárgyból kell vizsgát ten-nem? — kérdeztem némileg higgadva. Csak nem fizika-ból? Vagy kémiából? Ezek-ből akkor sem tudnék még elégségesre se szertenni, ha itéletnapig tanulnék. Ke-resem a nevetem a táblán: magyar nyelv és irodalom-ból vagyok vizsgára kötelez-ve. De hát én elvégeztem a magyar szakot az egyete-men — védekeztem tovább. S aztán kétségeim támad-nak: le tudok-e érettségizni belőle? — Hiába, a rendelet mindenre vonatkozik — sajnálkoznak a tanárok. Há-borogtam, s egyszerűben ke-vés lett a levegő, kapkodtam utána. Aztán elindultam ha-zafelé, hogy majd a pincéből előkeresem a poros tanköny-veket. Talán soha nem érez-tem magam ilyen nyomorul-tul...

— Eppen r... a 10. területi — mondta K... amelyen bere-pökladányi, zsigyarmati, rétudvari kór-szermésztes színpadon a a biharnagy-kórus is. A rási találko-zás megyei kór-hajdú-bihari terek találko-zásán is.

— Biharnagy-ízben megre-letti kórustal-rei le tudtuk beszélni a vaszra nyitó természet.

(erdel)

Tavas

A biharnagy

Az író-népr Sándor falujáró szok, pákászok, rek vidékéről lenne nem izes fordulatossá stí esetleg egy-két is fölémlítve. M mégis el kell k a méltatlanságo ka Zoltán, a bi mi művelődési ja olyan beszár látatokat, stat rit ki, amelyek

Egy kiállítás biharnagybajor

szabotossággal foglalva sorjáz közművelődési lemozit.

Elmerülök e vasásában, no lopok olvasma talán nem ne-gészésükből mindent megt váncsískodó.

azt, hogy mennyiféle te-mát szervez e a művelődés tának vezet legalább, s e szép látogatott velve. Azt is e zat, hogy a le a művelődési zül az előadás tások. Érdeke hogy a termé- témák kis híján nyi érdeklőd mint a társad előadások. A pedig az ebbe tásban — rem írás vagy téve Biharnagybajor a komoly, mi zene árszója.

alábbiis tíz hangversenyen száztizen vett könyvüzenei hatvanan há Nőt viszont a ház szolgáltat valy hét alkak tak különböző nácsadást táj mint kétszáz Összesen 415 ezer látogató hétköznapjait bajomi műve

Ottjártamk történt a tav-tékelése, ösz volt az intézm vezetősé szóló feladat zásán is.

— Eppen r... a 10. területi — mondta K... amelyen bere-pökladányi, zsigyarmati, rétudvari kór-szermésztes színpadon a a biharnagy-kórus is. A rási találko-zás megyei kór-hajdú-bihari terek találko-zásán is.

— Biharnagy-ízben megre-letti kórustal-rei le tudtuk beszélni a vaszra nyitó természet.

— Eppen r... a 10. területi — mondta K... amelyen bere-pökladányi, zsigyarmati, rétudvari kór-szermésztes színpadon a a biharnagy-kórus is. A rási találko-zás megyei kór-hajdú-bihari terek találko-zásán is.

— Biharnagy-ízben megre-letti kórustal-rei le tudtuk beszélni a vaszra nyitó természet.

Tavaszcserék tervekkel

A biharnagybajomi művelődési ház munkájáról

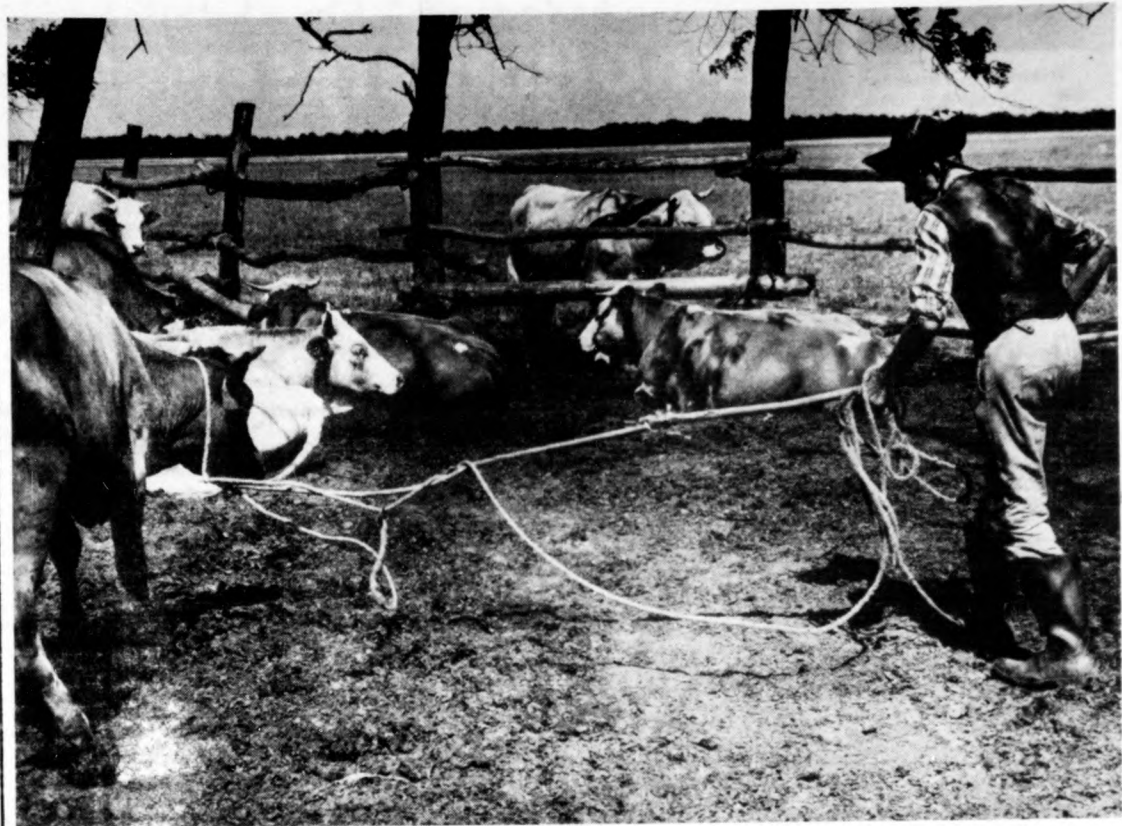
Az író-néprajzos Szűcs Sándor falujáról, a csikászok, pákászok, vízi embe-
rek vidékéről méltatlanság-
lenne nem izes nyelvvellet,
fordulatos stílusban írni,
esetleg egy-két régi adomát
is fölélyezve. Most azonban
mégis el kell követnünk ezt
a méltatlanságot, mert Kacs-
ka Zoltán, a biharnagybajomi
művelődési ház igazgatója
olyan beszámolókat, táblá-
zatokat, statisztikákat ter-
ít ki, amelyek tárgyszerű

mintha az emberek is meg-
élénkültek volna. Egymás
után keresték föl a művelő-
dési házat, elsősorban a tan-
folyamok iránt érdeklődtek.
Szélesebbre tárta kapuit az
intézmény is: szabó-varró
és gépkocsi-vezetői tanfo-
lyam indult a látogatásokat
megelőző napon és már mű-
ködött a géphímző-tanfo-
lyam. Ezenkívül több ki-
sebb csoport talált állandó
otthonra a művelődési ház-
ban. Szakkörük van a né-
vonta egy fellépéssel mutat-
kozik be hol a gyermek-
hol pedig a felnőttközönség
előtt, mindahányszor nagy si-
kerrel. A vizuális nevelés
érdekében Változó Sárrét
címmel rajzpályázatot hir-
detnek és a szürített pályá-
munkákból kiállítást ren-
deznek. A 82 éve született
Szűcs Sándor egykori szülő-
és lakóháza a művelődési
központhoz került, ezt a je-
les épületet a helytörténet,
a honismeret szolgálatába
szeretnék állítani. Vendég-
szereplésre hívják az Álla-
mi Bábszínház, a Csokonai
Színház és az Alföld Gyer-
mekszínpad társulatát, ille-
ve a falubeliek mozdulnak
majd ki, hogy egy-egy szín-
házlátogatáson ismerjék meg
a debreceni előadásokat.

— A művelődési házzal
egy fedél alatt működik a
községi könyvtár, és itt ka-
pott helyet egy napközi
csoport is — hallom az igaz-
gatótól. — A könyvtár alap-
területe kicsiny, nincs olvasó-
szoba és raktár. Indokolt
lenne egy nyolc tanterem
állandó iskola felépítése,
ahol — reményeink szerint
— nemcsak az iskolai, ha-
nem a községi könyvtárnak
is hely jutna.

A községi művelődési ház
1949-ben épült Biharnagyba-
jomban. Nemrégiben felújít-
ott külsejével méltó arra,
hogy — mint tervezik —
Szűcs Sándor nevét felve-
gye. Működéséhez a helyi
Dózsa Tsz 90 ezer, a Sárrét
menti AFÉSZ 24 ezer, a
Hajdú-Bihar megyei Vegyes-
ipari Vállalat pedig nyolc-
ezer forinttal járult hozzá.
Gesztusán is több, hogy a
Dózsa körös és citerazene-
kar fenntartásához, működé-
séhez a termelőszövetkezet
egy év alatt százezer forint-
tal járult hozzá. Az anyagi
segítség nélkül aligha kisebb ér-
tékű az a széles körű támo-
gatás, amellyel a lakosság
övezi a művelődési házat.
Megtörték programjait,
rendszeresen látogatják ren-
dezőnyelű és igen sokan
részt vesznek a hagyomá-
nyok ápolásának abban az
új formájában is, amely
sokáig vetélkedő lesz Fa-
lum története a 20. század-
ban címmel. Szűcs Sándor
szellemi hagyatékát, öröksé-
gét így őrzi meg s élteti to-
vább földjeinek buzgólkodá-
sa.

J. N. J.

ÉLŐ AGRÁRTÖRTÉNET

Kunkovács László fotókiállítása Nádudvaron

A nádudvarj új művelő-
dési ház előcsarnokában kü-
nyös hangulatú és értékű
fotókiállítással találkozhat-
nak a látogatók. Kunkovács
László a kiállító művész.
Neve nem ismeretlen Haj-
dú-Bihar megyében. Néhány
éven át Balmazújvárosban a
fotóművész alkotóház vis-
zátérő vendége volt. Majd
1983-ban kiállításon mutatta
be néhány művét. Ott is ar-
ra figyeltünk fel, hogy min-
den hamis pusztai idilltől,
parasztromantikától mentes-
en tudta ábrázolni a Hajdú-
ságot, a Hortobágy környéké-
nek szikár, a munkában ed-
ződött, elnyűtt embereit, a
látszólag eseménytelen ké-
pek segítségével egy nagyszerű
világ tárul fel előttünk. Ezen
a kiállításon egy nép késői
fiatai néznek szembe múltjuk
emlékeivel, egy évezred fo-
lyó küzdelem eseményeivel.
Felsejelenek itt a történelem
előtti korok is, a népvándor-
lás vihara, a tatárok, a tör-
kök dülése, s a mindig
megújulni tudás ösztöne, az
ősi építészeti formák tovább-
élése, a régi és az új együtt-
élése küzdelme.

A vásár után Kerekegy-
háza című képet együtt
van jelen a lovasfogó, a két
tehén, az ember által tolt
kezikocsi a modern autók-
kal. És a házak! A modern
lakóház a földig leérot, alpi-
si jellegű tetőszerkezettel,
tájidegen hivalkodásával.
Elgondolkodik az ember,
van-e még arculata, szelle-
me, bensősége világa, ott-
thoni melegséget adó hangu-
lata egy ilyen falunak.

Bizarr kontraszt a bugaci
sátorotó háza, az iklandi
asszonyok hátikosarában a

propán-bután gázpalack. De
ez a mi mai életünk. Valami
eltűnik, valami mindig szű-
letik. Érezzük, jó, hogy az itt
látható, nyomorúságos ta-
nyak eltűnnek, mégis van
bennünk valami hiányérzet,
valami sajnálkozás. Hiszen
mindezek évszázadokon át
az életünkhöz tartoztak.
Nagy mulasztást követnénk
el, ha engednénk mindezt
nyomtalanul elmúlni. Meny-
nyi, lassan feledésbe merülő
emlék tárul elénk ezen a ki-
állításon. A tehénszeker, az
okros fogat hat ökörrel, a
fűrtés guba, a vasaló, mint
pusztai építmény. A kos he-
relése foggal. Hortobágyi,
kiskunsági pásztorarcok. Az
Ázsiából hozott botospánnya.
A képek időtlensége meg-
döbbentő. Így látja az em-
ber, hogy napjainkban még
mennyire együtt élünk a
múlttal. De talán ez már
valóban a 24. óra. Addig
kell cselekedni művészek,
tudósok, míg a szmológé-
pek, a műholdak, a beton és
a műanyag világa végtépp
el nem söpri mindezt.

A szemlélődő azon töp-
reng, hogy mindez néprajz-e
vagy csupán érdekes tárgyak
fotói, érdekes kuriózumok.
A régmúlt élet nosztalgikus
zsánerképeit látjuk-e csu-
pán? Nem. Kizárólagosan
egyik sem jellemző erre a
kiállításra. A művészet és a
tudomány egysége ez.

Miért teszi mindezt Kun-
kovács László? Sikert remél
általuk? Nem valószínű,
mert akkor inkább szép tá-
jakat, színes népművészeti
darabokat, híres sztárokat
keresne gépével. Nem a si-
ker reményében teszi a mű-
vészt, amit tesz, mégis si-
ker van. Szegedi, gödöllői,
nyirbátori, szolnoki kiállítá-
sainak fogadtatását bemuta-
tó írások nem kritikák a szó
megszokott értelmében, in-
kább lelkes rácsodálkozások
egy különös vállalkozásra,
egy hittel élő, dolgozó fotós
magányos küzdelmére. Kun-
kovács — évek óta — zint-
te gyalog járja az országot,
és már több mint százezer
felvételt készített erről a
lassan eltűnő világról. Csak
csodálkozhatunk azon, hogy
eddig a néprajztudomány
jeles képviselői, intézményei
nem látták igazán figye-
lemre ezt a páratlan értékű
anyagot. Talán ez, és az eh-
hez hasonló kiállítások elő-
segíthetik, hogy az élő agrár-
történelem című gyűjtemény
végre kellő visszhangra ta-
láljon és a szerző mögé áll-
janak azok az erők, amelyek
számára nem közömbös, ve-
szendőbe megy-e mindez,
aminek egy kis töredékét
megismerhették a nádudvari
látogatók, vagy megmentjük
ezeket az értékeket a későbbi
korok, s az egyetemes tu-
domány számára.

Amit itt látunk, az meg-
győződés, az a nép szeretete,
a gyökerek keresése, a haza
iránti tisztelet szép megnyil-
vánulása. Sajnos, ezeknek
utóbb egyre inkább hiájával
vagyunk. Ezért jó lenne, ha
sok Kunkovács László járná
a hazát, s a múltba tekinté-
ne azért, hogy a jövőnk szá-
mára segítsen szilárdabb
alapot rakni.

Sümei Anikó

Dr. Gyarmati Kálmán

tag

sem jelent-
ba.

ennek az

emmel jár-

problémákat,

Az is gond,

hációk csak

a magasabb

A vissza-

alához el-

ak nagyon

k meg. A

ek talán

a, hogy na-

tanulni. A

ítás pedig

jelentések,

a, program-

b. Közben

a tanulást,

főleg az el-

azt mond-

talán a har-

egnehezebb,

er negyed-

nek „meg-

szinte le-

szintet öke-

sítani őket

mokra.

a DOTE-n

a KISZ-nek

retben meg-

ni munkát.

, hogy a kö-

skörű KISZ-

szervezetbe

jött létre a

amitástech-

szerszámok

lényegesen

t a mozgál-

hivatásról

ttünk. Erza

elősségét?

a tény, hogy

sorsa függ

ától, a tanu-

ron szomorú

embereket

rajtuk na-

s.

Tatár Éva

let

éves vagyok,

l. Az írásból

nem is a mű-

Gyanúlla-

járak-kelek

alagban, ami-

egből a tized

ri iskolám-

pelet hoz a

l ismételnem

szgat, a régi

vesztette.

ereiteim el-

ülő időben.

velek soha

romet, de er-

is indula-

Majd pedig

eredett. Be-

mnáziumba,

volt tanár-

nyörüljenek

üket teeret-

k, nem te-

ha vigasz-

boldogítja a

t. És milyen

vizsgát ten-

zem némileg

nem fizika-

szaból? Ezek-

tudnék még

szert tenni,

amulnék. Ke-

és a tablán:

és irodalom-

gára kötele-

elvégeztem a

az egyete-

zem tovább.

geim támad-

érettségizni

a, a rendelet

matkozik —

tanárok. Há-

szszeriben ke-

kapkodtam

indultam ha-

id a pincéből

ros tanköny-

na nem érez-

en nyomorul-

hirtelen tá-

ppó vihar fel-

nomból. Di-

róm verejté-

(erdei)

FILMNAPLÓ

Menekülés a győzelembe

A filmművészettel való is-
merkedésem időszakájának
egyik legmaradandóbb élmé-
nye Fábri Zoltán Két féldió
a pokolban című filmje volt.
Az 1961-ben készült alkotás
sajátos tiltakozás az ember-
telenség ellen. A rendező
nem öntudatos, bátor hőszó-
kát és ártatlan mártírokat
szembesített a halállal, ha-
nem egyszerű, esendő, hibá-
kat és vétkeket elkövető em-
bereket emelt tragikus hő-
sökké. Fábri kedvenc témája
— az erőszak kérdése — az
emberen való erőszakot és a
megaláztatottság elviselhetet-
lensége — ebben a filmben
jól fényel ragyogott föl. Ke-
vés film mondta ki ennyire
világosan, és ilyen meggyőző
erővel, hogy halálraítélten,
fegyvertelenül, pusztán az
erkölyös fölény erejével is
helytálló az ember.

A német felügyelet alatt
álló magyar munkatábor
egyik Ukrajnában állomáso-
zó munkásszázadának életét
kéretként bemutató film té-
mája 1962-ben újabb film
megszületéséhez nyújtott ih-
letet, ekkor készítette el Jev-
genyij Karjelov szovjet ren-
dező A harmadik féldió című
filmjét, melyben egy 1942.
évi kijevi futballmeccset
mutatott meg megtörtént ese-
ményből kiindulva.

Az életbenmaradásért ví-
vott drámai küzdelem témá-
ja 1980-ban ismét életre kelt
John Huston Menekülés a
győzelembe című filmjében.
Az azonos témán kívül még

egy érdekes vonatkozása is
van a filmnek: a jelenetek
többségét Magyarországon
forgatták. A külső felvételek
egy részét Fóton, ahol egy
teljes hadifogolytábor épít-
ettek fel, másik részét ve-
dig a budapesti MTK-pályán,
amely 35 000 férőhelyes sta-
dion lévén, megfelelő szín-
helynek bizonyult a filmbel-
li mérközés jeleneteinek le-
forgatására.

Az azonos téma ellenére
Fábri Zoltán és John Huston
filmje alapvetően különböző
egy mástól: a Két féldió a po-
kolban magas színvonalú,
részleteiben is megrendítő
művészi alkotás, a Menekü-
lés a győzelembe viszont ma-
gas technikai szinten elké-
szített, szórakoztató profi
munka. John Huston érez-
hetően jól jövedelmező kö-
zönségfilmet akart készíteni,
ennek érdekében a főszere-
pekre neves sztárokat kért
fel, a válogatott csapat tag-
jaiként pedig világhírű fut-
ballistákat szerződtetett, akik
ebben a filmben léptek elő-
ször kamerák elé. Sylvester
Stallone, Max von Sydow,
Michael Caine kétségtelenül
kiváló színészek, de ebben a
filmben nem sok lehetőséget
kaptak arra, hogy tehetsé-
güknek tanújelét adják.

A legtöbb hiba a főszerep-
társzó Stallone alakításában
található, pontosabban az ál-
tala meglevenített angol ha-
difogoly alakjában. A cselek-
mény középpontjában egyér-
telműen az ő személye áll,

anélkül, hogy az alkotók a
legcsekélyebb hangsúlyt he-
lyezték volna arra, hogy
alakját legalábbis az elfogad-
hatóság szintjéig egyenesít-
sék. Nem tudjuk, hogy mit-
lyen tulajdonságokkal ren-
delkezik, s hogyan gondolko-
dik, továbbá azt sem, milyen
vágy él még benne azon ki-
vül, hogy újra szabad ember
akarlenni. Gondolatainak,
tulajdonságainak ismerete
nélkül cselekedetei, életbe-
vágóan fontos döntései egy-
értelműen indokolatlanok
tűnnek — minden lépését
érezhetően a forgatókönyv-
író irányítja. A csapatba
való bekerülés, illetve az
esetleges, szökes érdekében
hol hangosan veszekszik, hol
jámor kisfúkként könyörög,
de ez semmivel sem több a
jól látható felszínél, a film
azonban éppen azért nevez-
hető művészetnek, mert ér-
zékeltni tudja a felszín
alatt meghúzódó lényegét is.

John Huston filmjében vi-
szont ennek a törekvésnek a
legcsekélyebb jelét sem fe-
dezhetjük fel, s mindez
nemcsak a Sylvester Stallone
által játszott Robert Hatch
alakjánál, hanem a többi fő-
és mellékszereplőnél is meg-
figyelhető. A tervezett szö-
ketés lehetőségét kétségtele-
nül nem közbölték a csapat
tagjaival, vagyis ismeretlen
volt előttük a vállalkozás
igazi tétje, ami a csapatba
való bekerülést elengedhe-
tetlenül szükségessé tette vol-

A DUSE küldöttközgyűlése

Megtartotta a Debreceni Universitas Sportegyesület beszámoló és vezetőségválasztó közgyűlést a Debreceni Akadémiai Bizottság székházában. A rendezvényen megjelent **Körtvélyes Gyula**, a Debrecen városi pártbizottság titkára, **dr. Sain Imre**, a megyei pártbizottság munkatársa, **dr. Alberth Béla**, a Hazafias Népfrentemjáró bizottságának titkára, **Deák István**, az OTSH

munkatársa, **Tóth Lajos**, a megyei tanács testnevelési és sportosztályának vezetője, **Harangi György**, a városi tanács sportosztályának vezetője.

A napirendnek megfelelően először **Szöke Béla**, a DUSE ügyvezető elnökhelyettese tartotta meg szóbeli kiegészítést az elnökség írásbeli beszámolójához. Ezután a megjelent küldöttek mondták el a véleményeiket.

A jelölőbizottság előterjesztette az új elnökségre a javaslatát, melyet a közgyűlés elfogadott. Elnök **dr. Kiss Balázs**, elnökhelyettes **dr. Papp Imre**, ügyvezető elnök **Kécskeméti János** lett. Az elnökség tagjai: **dr. Csende Sándor**, **dr. Fésűs László**, **dr. Földes Béla**, **Kertész László**, **Molnár János**, **dr. Madai Gyula**, **dr. Nyirkos István**, **Pogácsás János**, **Rénes István**, **Sándor János**, **Újhelyi Mária**, **dr. Vágó László**.

Totótájékoztató

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a 11. heti totógyermények az illeték letétele után a következők: 13 vonású találatos szelvény 84 darab, nyerevényük egyenként 61 913 forint, 13 találatos szelvény 66 darab, nyerevényük egyenként 38 811 forint, 12 találatos szelvény 66 darab, nyerevényük egyenként 37 654 forint, 11 találatos szelvény 219 839 forint, nyerevényük egyenként 103 forint, 10 találatos szelvény 219 839 forint, nyerevényük egyenként 30 forint. A közölt adatok nem véglegesek. (MTI)

Megeyei bajnokság

A Hajdú-Bihar megyei labdarúgó-bajnokság elmúlt heti fordulójában valamennyi mérkőzést lejátszottak, igaz, a játékterek eléggé csúszósak, melyek voltak. Otthonában veszített pontot a listavezető Hajdúszoboszló és a D. Volán is. Eredmények: **Mikepércs—D. Haladás 4—0 (1—0)**, **Létavértes—Derecske 1—1 (1—0)**, **Komádi—Hadháztéglasi Szövetkezi SE 1—1 (1—0)**, **Hajdúszoboszló Bocskaikaba 1—1 (1—0)**, **Hajdúnánás—Körösszegapáti 0—1 (0—1)**, **D. Volán—Nagytrébé 1—1 (1—0)**, **Sárrétudvari—Nádudvar 5—1 (1—0)**, **Polgár—Tépe 3—0 (0—0)**.

A forduló mérkőzéseiről részletes tudósítást holnapi, szerdai lapszámunkban közlünk.

TF: tíz arany

Debrecenben a városi sportcsarnokban végig görögül rendezésben bonyolították le a magyar egyetemi és főiskolai női, férfi tornászajtnokságot, csapatban, szerenként és összetett egyeniben is. A sportágat kedvelők érdeklődésel várták a magyar válogatottak, Gucozgy, Paprika, Kakuk, Horacsek, Szabó és Tóth szereplését. Különösen vasárnap a szabadon választott gyakorlatok bemutatása volt nehezebb, érdekesebb, látványosabb.

A bajnoki címek közül a legkiegyensúlyozottabb teljesítményt nyújtó versenyzők, a Testnevelési Főiskola hallgatói összesen tíz bajnoki aranyérmel szereztek, négyet a szegediek vittek hazra, illetve ötöt, ugyanis a szerenkénti bajnokságon, talajon holverseny alakult ki, két bajnokot hirdettek). Horacsek vasárnap rontott a szombati eredményéhez képest, és csak negyedik lett az egyéni összetettben, míg Gucozgy hiába nyert első helyet három szeren is, mindez az összetettben csak a bronzérem elnyeréséhez volt elegendő. A Debreceni Orvostudományi Egyetem női csapata — köztük Szűcs Judit ugrásban 9,75 pontot ért el — a hatodik helyen végzett.

A jól sikerült egyetemi és főiskolai tornászajtnokság győztesei.

Paprika a nyújtón

(Fotó: Iklódy János)

(fülep)

PULYKAFUTÁS Közel kétszáz résztvevő

Szombaton a ködös idő ellenére közel kétszáz gyülekeztek a DUSE sporttelepen, hogy lefussák a hat kilométert a Nagyerdő útján. Debrecenben ez évben első alkalommal megrendezett Pulykafutáson legnagyobb létszámban (93 induló) általános iskolás

fiatalok vettek részt. A táv teljesítése után a célba éréskor a rendezőtől egy-egy csokoládét kaptak jutalmul. A rendezvény befejezéséig a BARNEVAL által felajánlott öt pulykát sorsolták ki a futók, kocogók között.

Rajtol a kocogók mezőnye

Női kézilabda vidékbajnokság

A DMVSC megvédte elsőségét

Csütörtökön Tatabányán, pénteken Hajdúböszörményben, szombaton pedig Debrecenben folytatódott a női kézilabda-vidékbajnokság küzdelemsorozata.

Eredmények. Péntek, hajdúböszörményi városi sportcsarnok, 100 néző. **Dunaújvárosi Kohász—Békéscsabai Előre Spartacus 26—25 (14—10)**.

Bakony Vegyész—Borsodi Bányász 25—23 (11—10), **DMVSC—Győri Richards 29—23 (11—12)**, **Tatabányai Bányász—Jászberényi Lehel SE 28—24 (13—11)**.

Szombati mérkőzések, Debrecen. **Oláh Gábor utcai sportcsarnok. Dunaújvárosi Kohász—Győri Richards 20—20 (10—11)**, Debrecen, 300 néző. V.: Bódy, Daruka. Ld.: Bodollai 5 (5), Simon 4, Tóth 3, ill. Csapó 6. Smideliusz né 5.

Engi Sándor átadja a vidékbajnoksáért járó kupát Medgyessynének

Kiállítások: 10, ill. 6 perc. Hétméteresek: 5 5, ill. 2 2.

Borsodi Bányász—J. Lehel SE 27—27 (14—10), Debrecen, 300 néző. V.: Nagy II., Szűcs. Ld.: Kondiné 5 (1), Feketéné 5, Bocsiné 3, ill. Gál 8 (6), Faul 8, Csendes 4.

Kiállítások: 4, ill. 0 perc. Hétméteresek: 3 2, ill. 9 7.

DMVSC—Békéscsabai Előre Sp. 38—30 (20—13), Debrecen, 300 néző. V.: Bódy, Daruka.

DMVSC: PUSZTAINÉ—SZILÁGYI 11, Nagy Zs. 2, Medgyessiné 2, Tóth R. 7 (3), BOJTOR 8 (4), Dobóné 2, Csere: Nagy K. (kapus), Kádárné 2, Szántó 2, Török-né 1, Huszák 1, Szunyogh. Edző: Komáromi Ákos.

Békéscsaba: HANG—Giczey 1, BOLLA 9 (6), Barna K. 9 (1), CSULIKNÉ 4, Szakálné 5, Szabóné. Cs.: Karakainé (kapus), Karip 1, Tóth M. 1, Radnai. Edző: Szabó Károly.

Kiállítások: 6, ill. 6 perc. Hétméteresek: 8 7, ill. 11 8.

A női vidékbajnokság végeredménye:

1. DMVSC	7 6 1 0 221—164 13
2. Bakony V.	7 4 2 1 169—164 10
3. Dunaújváros	7 4 1 2 163—163 9
4. T.-bányai B.	7 4 0 3 175—185 8
5. Borsodi B.	7 2 1 4 175—162 5
6. Békéscsaba	7 2 1 4 163—173 5
7. Győri R.	7 1 2 4 157—168 4
8. Jászberényi	7 0 2 5 141—182 2

Az edzők és a csapatvezetők szavazatai alapján összeállított válogatott. Balról: Hang, Szilágyi, Bolla, Tóth R., Medgyessyné, Erdősi, Vinczéné

Szántó lövése három csabai védő között a szombati, debreceni győzelemmel végződött találkozón

Az edzők és csapatvezetők szavazatai alapján összeállított válogatott. Balról: Hang, Szilágyi, Bolla, Tóth R., Medgyessyné, Erdősi, Vinczéné

Egy kapu előtti jelenet a kapu mögöl

A Borsodi Bányász támad a Bakony Vegyész ellen Hajdúböszörményben (Fotó: Iklódy János)

